

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ Міністерства

інфраструктури

від _____ р. № _____

ПОРЯДОК

технічного розслідування катастроф, аварій, дорожньо-транспортних пригод,
подій на залізничному транспорті

I. Загальні положення

1. Цей Порядок визначає процедуру проведення технічного розслідування катастроф, аварій, дорожньо-транспортних пригод, подій на залізничному транспорті (далі – транспортні події), класифікація яких визначена Положенням про класифікацію транспортних подій на залізничному транспорті, затвердженим наказом Міністерства інфраструктури України від 03 липня 2017 р. № 235, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 25 липня 2017 р. за № 904/30772, повідомлення про транспортні події та їх облік, завдання, вимоги, права та обов'язки осіб, які проводять технічне розслідування, та поширюється на суб'єктів господарювання, незалежно від їх

організаційно-правової форми та форми власності, діяльність яких пов'язана з перевезенням пасажирів, відправленням, перевезенням або одержанням вантажів залізничним транспортом, у власності або користуванні (оренді) якого перебуває інфраструктура залізничного транспорту та/або рухомий склад залізничного транспорту (далі – суб'єкти господарювання).

2. Транспортні події підлягають технічному розслідуванню відповідно до цього Порядку.

3. Метою технічного розслідування транспортних подій є встановлення технічних і організаційних причин виникнення транспортних подій, розроблення рекомендацій з безпеки та профілактичних заходів щодо запобігання їх виникненню у майбутньому.

4. У цьому Порядку терміни вживаються у таких значеннях:

голова комісії з технічного розслідування транспортної події (далі – голова комісії) – особа, яка має повноваження щодо організації, проведення та здійснення контролю за ходом технічного розслідування транспортної події;

облік – процес, який складається з операцій фіксації, аналізу, узагальнення та спостереження (реєстрації) фактів транспортних подій на залізничному транспорті;

оперативний черговий – відповідальна особа апарату Державної служби України з безпеки на транспорті (далі – Укртрансбезпека) або її територіального органу, на яку покладаються обов'язки щодо збору та обробки оперативної інформації про транспортні події та ведення обліку транспортних подій на залізничному транспорті України;

повідомлення про транспортну подію – інформація про катастрофу (аварію з серйозними наслідками), аварію, інцидент, що містить обставини транспортної події та надається з метою проведення обліку, повного аналізу аварійності та проведення технічного розслідування транспортної події;

причини транспортної події – дії, бездіяльність, події або умови, або їх сукупність, які призвели до транспортної події;

рекомендації з безпеки – комплекс рекомендаційних заходів щодо підвищення рівня безпеки на залізничному транспорті та запобігання виникненню транспортних подій у майбутньому;

технічне розслідування транспортної події – система заходів із встановлення обставин та технічних і організаційних причин виникнення транспортної події, шляхом збору та аналізу інформації про транспортну подію, складання звіту технічного розслідування транспортної події (далі – Звіт);

члени комісії з технічного розслідування (далі – члени комісії) – особи, які беруть участь у проведенні технічного розслідування, визначені розпорядчим документом.

Інші терміни у цьому Порядку вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про транспорт», «Про залізничний транспорт», «Про перевезення небезпечних вантажів», «Про запобігання корупції», Технічному регламенті безпеки інфраструктури залізничного транспорту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11 липня 2013 р. № 494, Правилах технічної експлуатації залізниць України, затверджених наказом Міністерства транспорту України від 20 грудня 1996 р. № 411, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 25 лютого 1997 р. за № 50/1854 (далі – ПТЕ залізниць України), Інструкції з організації відбудовних робіт при ліквідації наслідків транспортних подій на залізницях України, затвердженої наказом Міністерства транспорту України від 27 квітня 2001 р. № 258, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 17 травня 2001 р. за № 422/5613, Правилах технічної експлуатації міжгалузевого промислового залізничного транспорту України, затверджених наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 01 жовтня 2009 р. № 1014, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 04 грудня 2009 р. за № 1166/17182 (далі – ПТЕ МПЗТ), Правилах технічної експлуатації залізничного транспорту промислових підприємств, затверджених наказом Міністерства промислової політики України від

15 лютого 2010 р. № 70, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 22 березня 2010 р. за № 237/17532 (далі – ПТЕ промислових підприємств), Положенні про систему управління безпекою руху поїздів у Державній адміністрації залізничного транспорту України, затвердженого наказом Міністерства інфраструктури України від 01 квітня 2011 р. № 27, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17 червня 2011 р. за № 729/19467, Положенні про класифікацію транспортних подій на залізничному транспорті, затвердженому наказом Міністерства інфраструктури України від 03 липня 2017 р. № 235, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 25 липня 2017 р. за № 904/30772 (далі – Положення про класифікацію).

II. Повідомлення про транспортні події та їх облік

1. Укртрансбезпека та її територіальні органи забезпечують цілодобове чергування з метою оперативного збору інформації про транспортні події, оперативне реагування на них та ведення їх обліку.

2. Оперативне чергування здійснюється оперативними черговими апарату Укртрансбезпеки та її територіальних органів в порядку визначеному згідно з графіками, які складаються до 25 числа місяця, що передує звітному місяцю, згідно з додатками 1, 2 до цього Порядку.

Територіальні органи Укртрансбезпеки надсилають скан-копії графіків до оперативного чергового апарату Укртрансбезпеки засобами електронного зв'язку.

3. Оперативні чергові апарату та територіальних органів Укртрансбезпеки можуть використовувати інформацію про транспортні події, отриману від:

структурних підрозділів Національної поліції;

структурних підрозділів Державної служби України з надзвичайних ситуацій;

суб'єктів господарювання;

пасажирів;

інших осіб, що стали свідками транспортної події;

доступних джерел (мережа Інтернет, засоби масової інформації тощо).

Керівники суб'єктів господарювання або уповноважені ними особи, при виникненні на залізничних коліях або із рухомим складом залізничного транспорту, інфраструктурою залізничного транспорту зазначених суб'єктів господарювання транспортних подій, визначених Положенням про класифікацію, негайно, але не пізніше однієї години з моменту виникнення транспортної події, інформують про це оперативного чергового територіального органу Укртрансбезпеки, за допомогою найбільш зручного та оперативного засобу зв'язку (телефон, факс, електронна пошта, тощо).

4. Оперативний черговий територіального органу Укртрансбезпеки після отримання попередньої інформації про транспортну подію передає її в телефонному режимі оперативному черговому апарату Укртрансбезпеки.

5. Оперативний черговий територіального органу Укртрансбезпеки з моменту отримання інформації про транспортну подію негайно повідомляє оперативного чергового апарату Укртрансбезпеки про таку транспортну подію за допомогою засобів електронного зв'язку за формою, наведеною у додатку 3 до цього Порядку.

Скан-копія повідомлення про транспортну подію з підписом оперативного чергового територіального органу Укртрансбезпеки направляється на офіційну електронну адресу апарату Укртрансбезпеки для подальшої реєстрації.

Інформація про транспортну подію може уточнюватись, про що обов'язково сповіщається оперативний черговий апарату Укртрансбезпеки.

6. Оперативний черговий територіального органу Укртрансбезпеки заносить інформацію про транспортну подію до журналу обліку катастроф

(аварій із серйозними наслідками), аварій та інцидентів на залізничному транспорті України (далі - журнал обліку), що оформлюється в паперовій формі згідно з додатком 4 до цього Порядку.

7. Сторінки журналу обліку повинні бути пронумеровані, прошнуровані, засвідчені підписом Голови Укртрансбезпеки та скріплені печаткою Укртрансбезпеки.

Журнал обліку підлягає постійному зберіганню.

8. Оперативний черговий апарату Укртрансбезпеки інформує про транспортні події керівництво Укртрансбезпеки та оперативного чергового Мінінфраструктури у порядку та в строки, визначені Інструкцією про порядок надання інформації в Міністерстві інфраструктури при виникненні надзвичайних ситуацій у сфері транспорту, дорожнього господарства, туризму та інфраструктури, затвердженою наказом Міністерства інфраструктури України від 26 березня 2012 р. № 186, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 11 квітня 2012 р. за № 541/20854, та реєструє отриману від територіального органу Укртрансбезпеки інформацію в журналі обліку катастроф (аварій із серйозними наслідками), аварій та інцидентів на залізничному транспорті, ведення якого здійснюється в електронній формі.

9. Оперативний черговий апарату Укртрансбезпеки координує роботу оперативного чергового територіального органу Укртрансбезпеки щодо отримання уточненої інформації про обставини, учасників та наслідки транспортної події.

10. Оперативний черговий апарату Укртрансбезпеки передає оперативному черговому територіального органу Укртрансбезпеки доручення керівництва Укртрансбезпеки з питань оперативного реагування на транспортну подію.

III. Організація та проведення технічного розслідування транспортних подій

1. Обов'язковому технічному розслідуванню підлягають транспортні події класифіковані, відповідно до Положення про класифікацію, як катастрофа (аварія із серйозними наслідками).

2. Також технічному розслідуванню можуть підлягати аварії та інциденти, рішення про проведення технічного розслідування яких приймається Головою Укртрансбезпеки.

Під час прийняття рішення враховуються такі обставини:

серйозність наслідків транспортної події;

чи є транспортна подія частиною ряду транспортних подій, які впливають на безпеку залізничного транспорту в цілому;

звернення суб'єктів господарювання та/або Мінінфраструктури до Укртрансбезпеки щодо проведення технічного розслідування транспортної події;

звернення громадян, травмованих у транспортній події, та/або близьких осіб громадян, що загинули у транспортній події.

3. Проведення технічного розслідування транспортної події здійснюється комісією з технічного розслідування транспортної події (далі – комісія), у складі голови та членів комісії, яка утворюється наказом Укртрансбезпеки, не пізніше ніж через 5 діб з моменту отримання повідомлення про транспортну подію або прийняття рішення щодо проведення технічного розслідування транспортної події згідно з пунктом 2 цього розділу.

4. Для вирішення питань, що потребують спеціальних знань у відповідних галузях науки і техніки, до роботи комісії можуть залучатися вчені та фахівці підприємств, установ та організацій, спеціалісти центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування (за згодою їх

керівників) (далі – експерти), які включаються до складу комісії відповідним наказом Укртрансбезпеки.

5. Технічне розслідування транспортної події проводиться окремо від службового розслідування та є незалежним.

Діяльність комісії не повинна перешкоджати роботі органів досудового розслідування.

6. Комісія працює за планом, який розробляється на організаційному засіданні комісії та затверджується головою комісії.

План повинен передбачити основні напрямки діяльності комісії, строки виконання завдань та відповідальних виконавців.

7. Засідання комісії оформляється протоколом, який підписується всіма членами комісії та затверджується головою комісії.

8. Рішення про проведення необхідних випробувань та досліджень для встановлення причин транспортної події приймається Головою Укртрансбезпеки.

IV. Права та обов'язки голови та членів комісії

1. Голова комісії має право:

приймати рішення під час проведення технічного розслідування транспортної події з організаційних, методичних і практичних питань технічного розслідування транспортної події;

розподіляти функції між членами комісії;

давати обов'язкові до виконання доручення членам комісії;

рекомендувати керівнику суб'єкта господарювання або уповноваженій ним особі вжиття термінових заходів щодо забезпечення безпеки руху на

залізничному транспорті, якщо це загрожує життю та здоров'ю людей, спричиняє небезпеку виникнення техногенних ситуацій і пожеж, необхідність у яких виникла в процесі технічного розслідування транспортної події;

ініціювати проведення необхідних випробувань та досліджень для встановлення причин транспортної події;

отримувати від посадових осіб суб'єкта господарювання необхідну інформацію і документи з питань, пов'язаних з проведенням технічного розслідування транспортної події, надсилати необхідні запити;

одержувати усні та письмові пояснення, опитувати свідків та інших осіб, причетних до транспортної події;

ініціювати залучення до роботи комісії експертів для розв'язання конкретних завдань, що потребують знань у відповідних галузях науки і техніки;

установлювати розпорядок роботи комісії, відповідно до законодавства України.

2. Голова комісії зобов'язаний:

провести організаційне засідання комісії (за потреби проводиться фіксація засідання технічними засобами), на якому доводиться до відома наказ про призначення членів комісії, розробляється та затверджується план роботи комісії, заслуховуються обставини транспортної події, а також первинні дії на місці транспортної події і виконану роботу;

проводити засідання комісії, на якому члени комісії ознайомлюються з наявною інформацією щодо транспортної події;

координувати та контролювати дії всіх членів комісії;

забезпечити оформлення та підписання Звіту членами комісії;

дотримуватись вимог законодавства України про інформацію щодо захисту персональних даних потерпілих осіб, які зібрані в межах повноважень під час технічного розслідування транспортної події.

3. Голова комісії несе відповідальність за:

неналежну організацію проведення технічного розслідування транспортної події;

проведення технічного розслідування транспортної події з порушенням установлених строків;

неналежне оформлення Звіту та висновку щодо класифікації транспортної події;

прийняття необґрунтованих рішень з питань технічного розслідування транспортної події або наданих рекомендацій з безпеки;

розголошення інформації, отриманої під час проведення технічного розслідування транспортної події.

4. Члени комісії мають право:

ознайомлюватися з усіма матеріалами, що стосуються технічного розслідування транспортної події;

одержувати усні та письмові пояснення, опитувати свідків та інших осіб, причетних до транспортної події;

надавати пропозиції під час обговорення питань, пов'язаних з технічним розслідуванням транспортної події, та викладати окрему думку з усіх спірних питань;

вносити пропозиції щодо поліпшення роботи комісії.

5. Члени комісії зобов'язані:

виконувати доручення голови комісії;

всебічно, повно і об'єктивно проводити технічне розслідування транспортної події, узгоджуючи всі свої дії з головою комісії;

після закінчення роботи комісії підписати Звіт.

6. Члени комісії несуть відповідальність за:

несвоєчасне та неналежне виконання доручень голови комісії;

неналежне оформлення Звіту та висновку щодо класифікації транспортної події;

розголошення інформації, отриманої під час технічного розслідування транспортної події.

V. Оформлення результатів технічного розслідування транспортної події

1. Після завершення проведення технічного розслідування транспортної події складається Звіт за формою, наведеною у додатку 5 до цього Порядку, який підписується головою та всіма членами комісії.

2. Остаточний висновок щодо класифікації транспортної події приймає комісія, відповідно до Положення про класифікацію, який підписується членами комісії та затверджується головою комісії, за формою, наведеною у додатку 6 до цього Порядку, що додається до Звіту.

3. У разі незгоди зі змістом складеного Звіту член комісії підписує цей Звіт та письмово викладає окрему думку, яка додається до Звіту і є його невід'ємною частиною, про що зазначається в Звіті.

Кількість примірників Звіту визначається в кожному окремому випадку.

Збереження матеріалів технічного розслідування транспортної події забезпечує Укртрансбезпека.

4. Звіт повинен бути складений впродовж 60 днів, але не пізніше ніж через 12 місяців з дати, коли сталася транспортна подія.

5. Технічне розслідування транспортної події може бути поновлено не пізніше одного місяця з дати підписання Звіту головою та членами комісії, за письмовим зверненням керівника суб'єкта господарювання або уповноваженої ним особи, до Укртрансбезпеки та надання документів та/або

матеріалів, що суттєво впливають на висновки щодо причин транспортної події та/або рекомендації з безпеки.

Рішення щодо поновлення технічного розслідування транспортної події приймає Голова Укртрансбезпеки.

VI. Рекомендації з безпеки і профілактичні заходи щодо запобігання виникненню транспортних подій та розгляд результатів технічного розслідування транспортної події

1. Комісія, на підставі аналізу інформації, отриманої під час технічного розслідування транспортної події, та висновків комісії щодо причин транспортної події, розробляє рекомендації з безпеки направлені на:

- підвищення рівня безпеки на залізничному транспорті;
- запобігання виникненню транспортних подій у майбутньому;
- дотримання вимог законодавства України.

2. Під час розробки рекомендацій з безпеки враховуються виявлені відхилення функціонування інфраструктури залізничного транспорту, рухомого складу залізничного транспорту, функціонування системи управління безпекою руху суб'єктів господарювання, включаючи ті, що безпосередньо не вплинули на виникнення транспортної події, але мали певну загрозу забезпечення безпеки на залізничному транспорті в цілому.

Рекомендації з безпеки можуть розроблятися за такими напрямками:

визначення фактичних та потенційних ризиків щодо забезпечення безпеки на залізничному транспорті;

удосконалення системи навчання та перевірки знань нормативних актів з безпеки руху поїздів та маневрової роботи працівників залізничного транспорту України та працівників, діяльність яких пов'язана з перевезенням пасажирів, вантажів та небезпечних вантажів залізничним транспортом;

удосконалення ПТЕ залізниць України, ПТЕ МПЗТ, ПТЕ промислових підприємств, інших нормативно-правових актів, тощо;

утримання рухомого складу залізничного транспорту та інфраструктури залізничного транспорту в належному технічному стані, забезпечення проведення в установленому порядку їх технічного огляду, обслуговування та ремонту, тощо;

удосконалення нормативно-правових актів у сфері безпеки на залізничному транспорті, охорони праці та пожежної безпеки на залізничному транспорті;

проведення інших заходів, що випливають із результатів технічного розслідування транспортної події.

3. Результати технічного розслідування транспортної події розглядаються на нарадах Укртрансбезпеки або її територіальних органів з керівниками суб'єктів господарювання або уповноваженими ними особами та іншими заінтересованими особами чи органами.

4. Рекомендації з безпеки повинні базуватись на таких принципах:
конкретності та ефективності;
можливості реалізації та контролю за виконанням.

Укртрансбезпека, на підставі рекомендацій з безпеки, розробляє профілактичні заходи щодо запобігання виникненню транспортних подій у майбутньому та направляє їх відповідним керівникам суб'єктів господарювання або уповноваженим ними особам та іншими заінтересованим особам чи органам.

VII. Оприлюднення інформації, пов'язаної з технічним розслідуванням транспортної події

1. У процесі технічного розслідування транспортної події розповсюдження

інформації обмежується тільки даними про обставини транспортної події.

2. Не підлягають оприлюдненню та розголошенню в засобах масової інформації такі відомості:

пояснення осіб, отримані у процесі технічного розслідування транспортної події;

листування між особами, що стосується експлуатації рухомого складу залізничного транспорту та/або управління інфраструктурою залізничного транспорту;

медичні або конфіденційні відомості, які стосуються осіб та учасників транспортної події.

3. Інформацію щодо обставин та причин транспортної події голова та члени комісії використовують з метою підготовки рекомендацій з безпеки.

4. Інформація щодо обставин та причин катастроф (аварій із серйозними наслідками) оприлюднюється на офіційному веб-сайті Укртрансбезпеки після завершення технічного розслідування транспортної події, але не пізніше ніж через 12 місяців з дати, коли сталася катастрофа (аварія із серйозними наслідками).

Начальник Управління безпеки
на транспорті та технічного
регулювання

А. ЩЕЛКУНОВ